

Asia: VN/4271/2025

Lausuntopyyntö: Tilinpäätöstietojen digitaalista rekisteröimistä koskevan lainsäädännön valmistelussa huomioonotettavat seikat

Taustamuistioon perustuvat oikeudelliset- ja tarkoituksenmukaisuuskysymykset

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Virkavalmistelussa alustavasti hahmotellut säännösluonnokset

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Aikataululliset ja muut kysymykset tarpeellisista käytännön toimista

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Kirjoita vastaus alle.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry pitää sinänsä kannatettavana pyrkimyksiä edistää tilinpäätösten digitaalista rekisteröintiä, varsinkin kun nimenomaisena tavoitteena kerrotaan olevan yrityksille raportointivelvoitteista aiheutuvan hallinnollisen taakan keventäminen. Hankkeessa on kuitenkin otettava huomioon yritysten erilaiset mahdollisuudet ja erityisesti käytännön resurssit siirtyä toteuttamaan uusia velvoitteita.

Taustamuistion premisseissä käytetty kestävyysraportointiyritysten sähköinen raportointi ei ole onnistunut vertailukohta pienimpien yritysten näkökulmasta. Hallinnollisen taakan keventäminen tulee olla hankkeen tavoitteena myös pienimpien yritysten kohdalla.

Suomessa yrityksistä 95 % on mikroyrityksiä ja yksinyrittäjien osuus on peräti 70 %. Käytännössä huomattavan iso osa kaikkein pienimmistä yrityksistä hoitaa edelleen taloushallintonsa toimittamalla paperiset tositteet ja muut taloushallinnon asiakirjat kerran kuukaudessa kirjanpitäjälle. Erilaiset tositteiden sähköiset toimittamistavat ovat lisääntyneet, mutta vain harvoilla pienimmistä yrityksistä on edellytyksiä siirtyä laajempaan sähköiseen taloushallintoon tai automatisoituun tilinpäätösten digitaaliseen rekisteröintiin.

On myös suuri määrä esimerkiksi arvonlisäveron neljännesvuosi- ja vuosi-ilmoittajia, samoin kuin ei-arvonlisäverollisia toimijoita, jotka keräävät ja toimittavat materiaalinsa tilitoimistolle vieläkin harvemmin ja osa jopa vain kerran vuodessa. Yrittäjyyden murros näkyy myös suurena määränä osaaikaisia tai sivutoimisia yrittäjiä ja lisäksi on paljon kausiluonteista yritystoimintaa.

Osakeyhtiömuodon käyttämistä on vuosien saatossa haluttu helpottaa ja nykyisin osakeyhtiön pystyy perustamaan YTJ-palvelussa hyvin helposti ilman osakepääomaa. Siitä onkin tullut varsin suosittu yritysmuoto pienimuotoisessakin yritystoiminnassa.

Muun kuin kestävyysraportointivelvollisen osakeyhtiön tilinpäätöksenkin voi nykyisin rekisteröidä PRH:lle helposti veroilmoituksen liitteenä, jolloin pdf-muoto on riittävä. Sen sijaan useimmille henkilöyhtiöille vaatimus tilinpäätösten rekisteröinnistä merkitsisi kokonaan uutta velvoitetta.

Taustamuistion perusteella on ilmeistä, että tilinpäätöksen käsittävää skannattua pdf-asiakirjaa ei pidettäisi jatkossa riittävänä edes siinä tapauksessa, että siihen liitettäisiin mahdollisuus hakea asiakirja metatiedoilla tai että siinä olisi optinen merkintunnistus.

Pienimmille yrityksille siirtyminen tilinpäätösten digitaaliseen rekisteröintiin aiheuttaa siten käytännössä lisää hallinnollista taakkaa ja myös kustannuksia, mikä ei tietenkään missään tapauksessa saa olla uudistuksen seuraus.

Taustamuistiossa on arvioitu tilinpäätösten digitaalisesta muodostamisesta ohjelmistotaloille syntyvät kertakustannukset maltillisiksi. Pienimpien yritysten kohdalla kustannukset voivat silti olla merkittävät, varsinkin kun uusista velvoitteista ja ohjelmistomuokkauksista syntyvät maksut jäävät helposti pysyviksi.

Jatkovalmistelussa onkin tarkoin selvitettävä mahdollisuudet helpottaa erityisesti pienimmille yrityksille aiheutuvaa työtä ja kustannuksia tilinpäätösten rekisteröinnistä. Samoin on huolehdittava siitä, että osakeyhtiömuodon käyttämistä yritystoiminnassa ei tarpeettomasti vaikeuteta.

Jatkossakin tilinpäätöksen liittäminen pdf-muodossa veroilmoitukseen PRH:lle toimitettavaksi pitäisi olla täysin riittävä tapa rekisteröintivelvoitteen täyttämiseen. Lähtökohtaisesti viranomaisten käyttämien ohjelmistojen pitäisi tällöin huolehtia tilinpäätöksen muuntamisesta digitaalseksi. Vaihtoehtoisena menettelynä tulee olla käytettävissä maksuton ja hyvin yksinkertainen tapa normaalimuotoisen tilinpäätöksen muuttamiseen riittävään digitaaliseen muotoon.

Voimaantulon osalta on otettava huomioon, että hankkeella VN/9109/2025 ollaan lykkäämässä muiden kuin jo nyt kestävyysraportointivelvollisten suuryritysten osalta raportoinnin voimaantuloa kahdella vuodella. Tilinpäätösten digitaalisen raportointivelvollisuuden laajentaminen pienempiin yrityksiin tulisi saattaa voimaan vielä tätäkin ajankohtaa myöhemmin. Erityisesti tämä koskee oikeushenkilöitä, jotka eivät ole velvollisia lakisääteiseen tilintarkastukseen.

Mäkinen Heikki
Mikro- ja yksinyrittäjät ry